

ChatGPT 1 juni 2026

[Input Lau]

We willen een interview houden met Marcos Souza, componist en producent van filmmuziek. Hij is de zoon van componist Chico Mário, die de broer was van de bekende cartoonist Henfil en socioloog Betinho. Hij produceerde de film "3 Irmãos de Sangue", die over zijn familie gaat. In 2009 verhuisde hij naar Amsterdam, waar hij adviseur was van Braziliaanse films op het Beeld voor Beeld Filmfestival in het Tropictheater. Momenteel rondt hij de muziek af voor de film "Ibiúna" en bereidt hij de muziek voor de speelfilm "Chico Mário" voor, beide van regisseur Silvio Tendler. Het onderwerp van het interview is zijn muzikale levensverhaal: hoe ontdekte en ontwikkelde hij zich muzikaal van kind tot de huidige volwassen persoon.

Kun je een lijst van interview vragen maken voor ieder van de zes Neurologische Niveaus (ook wel de logische niveaus genoemd), oorspronkelijk afkomstig van Gregory Bateson en later uitgewerkt door Robert Dilts. Bij de voorbereiding of analyse van een interview gebruik je dit model om de drijfveren, blokkades en het gedrag van een kandidaat of cliënt scherp in kaart te brengen.

De 6 Niveaus van Laag naar Hoog zijn:

- 1. Omgeving:** De fysieke context en externe prikkels.
 - *Vragen in een interview:* Waar werk je? Met wie werk je samen? Hoe ziet je werkomgeving eruit?
- 2. Gedrag: Specifieke acties en reacties die zichtbaar zijn voor de buitenwereld.**
 - *Vragen in een interview:* Wat doe je precies? Wat zijn je concrete taken?
- 3. Vaardigheden/Vermogens: De kennis, kunde en competenties die je inzet.**
 - *Vragen in een interview:* Hoe pak je dingen aan? Waar ben je goed in? Wat zijn jouw specifieke talenten?
- 4. Overtuigingen en Waarden: Wat je belangrijk vindt (waarden) en voor waar aanneemt (overtuigingen). Dit geeft motivatie of creëert juist belemmeringen.**
 - *Vragen in een interview:* Waarom vind je dit belangrijk? Wat drijft jou? Wat geloof je over jezelf of de situatie?
- 5. Identiteit: Hoe je jezelf ziet en definieert als persoon.**
 - *Vragen in een interview:* Wie ben jij in je rol? Wat is jouw unieke stijl?
- 6. Missie/Zingeving: De diepere betekenis en bijdrage die verder reikt dan het eigen individu.**
 - *Vragen in een interview:* Wat wil je toevoegen aan de wereld? Waar doe je het uiteindelijk voor?

[Antwoord ChatGPT]

Voor een interview over Marcos Souza's muzikale levensverhaal is het model van de Neurologische Niveaus bijzonder geschikt, omdat het je helpt om niet alleen zijn carrièrepad te onderzoeken, maar ook de diepere motivaties, identiteit en betekenis achter zijn werk. Hieronder staat een opbouw van vragen per niveau, waarbij de vragen specifiek zijn toegespitst op zijn achtergrond als componist, producent, zoon van Chico Mário en maker van filmmuziek.

1. Omgeving

De context waarin zijn muzikale ontwikkeling plaatsvond.

Jeugd en familie

- In wat voor muzikaal milieu groeide je op?
- Welke geluiden, muziek en culturele invloeden waren aanwezig in je ouderlijk huis?
- Hoe was het om op te groeien in een familie met zulke uitgesproken creatieve en maatschappelijke figuren?
- Welke rol speelde jouw vader, Chico Mário, in jouw dagelijkse leven als kind?

Professionele omgeving

- Hoe zag de Braziliaanse muziek- en filmwereld eruit toen jij je eerste stappen zette?
- Wat veranderde er voor jou toen je naar Amsterdam verhuisde?
- Welke invloed heeft het leven tussen Brazilië en Nederland gehad op je muzikale blik?
- In welke werkomgevingen voel jij je het meest creatief: een studio, een filmset, thuis aan de piano, of ergens anders?

2. Gedrag

Wat hij concreet deed en doet als muzikant en componist.

Eerste muzikale stappen

- Wat was het eerste moment waarop je zelf actief muziek begon te maken?
- Welke instrumenten speelde je als kind?
- Hoe oefende je in die beginjaren?

Professionele praktijk

- Hoe ziet een typische werkdag eruit wanneer je filmmuziek componeert?
- Wat doe je als eerste wanneer een regisseur je een nieuwe film voorlegt?
- Hoe werk je samen met een regisseur zoals Silvio Tendler?
- Wat zijn de concrete stappen van een idee tot een voltooide soundtrack?
- Hoe verschilt jouw werkwijze als componist van je werk als producent?

3. Vaardigheden en Vermogens

Hoe hij zijn werk aanpakt en welke talenten hij inzet.

Ontwikkeling van vakmanschap

- Wanneer ontdekte je dat je talent had voor componeren?
- Welke vaardigheden moest je ontwikkelen om professioneel componist te worden?
- Heb je jezelf vooral autodidactisch ontwikkeld of via formele opleidingen?

Creatief proces

- Hoe vertaal je beelden en emoties naar muziek?
- Wat zijn volgens jou jouw sterkste kwaliteiten als componist?
- Hoe weet je dat een muziekstuk precies past bij een filmscène?
- Welke technische of muzikale kennis gebruik je het meest tijdens het componeren?
- Zijn er vaardigheden die je nog steeds actief probeert te ontwikkelen?

Omgaan met uitdagingen

- Hoe ga je om met creatieve blokkades?
- Wat heb je geleerd van projecten die niet verliepen zoals gepland?

4. Overtuigingen en Waarden

Wat hem motiveert en wat hij belangrijk vindt.

Muziek en kunst

- Wat betekent muziek voor jou persoonlijk?
- Waarom heb je ervoor gekozen om je vooral op filmmuziek te richten?
- Wat moet muziek volgens jou toevoegen aan een film?

Familie en erfgoed

- Welke waarden heb je van je vader meegekregen?
- In hoeverre voel je een verantwoordelijkheid om het culturele erfgoed van jouw familie levend te houden?
- Wat heb je geleerd van de maatschappelijke betrokkenheid van figuren als Betinho en Henfil?

Persoonlijke overtuigingen

- Wat geloof je dat een kunstenaar kan bijdragen aan de samenleving?
- Zijn er overtuigingen die jou hebben geholpen om moeilijke periodes te overwinnen?
- Welke principes probeer je altijd trouw te blijven in je werk?

5. Identiteit

Hoe hij zichzelf ziet als mens en kunstenaar.

Zelfbeeld

- Wanneer begon je jezelf te zien als muzikant?
- En wanneer voelde je je voor het eerst echt componist?

Unieke positie

- Wie is Marcos Souza als kunstenaar?
- Hoe zou je jouw muzikale stem omschrijven?
- Op welke manier ben je beïnvloed door je vader, en op welke manier heb je bewust je eigen weg gekozen?
- Wat onderscheidt jouw muziek van die van andere componisten?

Evolutie

- Hoe verschilt de Marcos Souza van vandaag van de jonge muzikant die ooit begon?
- Welke versie van jezelf herken je nog steeds in je huidige werk?

6. Missie en Zingeving

De diepere betekenis achter zijn levenswerk.

Betekenis van muziek

- Wat hoop je dat mensen voelen wanneer ze jouw muziek horen?
- Welke impact wil je met je werk hebben op het publiek?

Erfgoed en herinnering

- Wat betekent het voor jou om muziek te maken voor de film "Chico Mário"?
- Voelt dit project als een artistieke opdracht, een familieverhaal of beide?

Toekomst en nalatenschap

- Waar doe je het uiteindelijk allemaal voor?
- Wat zou je willen nalaten aan toekomstige generaties muzikanten?
- Welke bijdrage hoop je te leveren aan de Braziliaanse cultuur en de wereld van de filmmuziek?
- Als je terugkijkt op je leven over twintig jaar, wanneer zou je zeggen dat je missie geslaagd is?

Mogelijke slotvraag

Deze vraag verbindt alle zes niveaus:

Als je de jonge Marcos, die net begon met muziek maken, één boodschap zou mogen meegeven vanuit alles wat je vandaag weet en hebt meegemaakt, wat zou je hem dan vertellen?

Zo'n afsluiting levert vaak persoonlijke, emotionele en verrassend diepgaande antwoorden op en vormt een mooie afronding van een levensverhaal-interview.

=====

[Input Lau] Kun je ook meer persoonlijke informatie geven over Marcos Souza die gerelateerd is aan zijn muzikale ontwikkeling

[Antwoord ChatGPT] Ja, er is verrassend veel achtergrondinformatie die je kunt gebruiken om diepere, persoonlijkere vragen te stellen over zijn muzikale ontwikkeling.

1. Zijn vader overleed toen Marcos nog jong was

Marcos was ongeveer 16 jaar oud toen zijn vader, componist Francisco (Chico) Mário, in 1988 overleed. In verschillende biografische bronnen wordt beschreven dat Marcos daarna een soort culturele erfgenaam werd van zijn vaders muzikale nalatenschap. Hij gaf al op jonge leeftijd eerbetonen aan zijn vader en zette zich later actief in om diens werk levend te houden.

Interessante interviewvragen

- Wat herinner je je van de manier waarop je vader muziek maakte toen je nog kind was?
- Hoe veranderde jouw relatie met muziek na het overlijden van je vader?
- Voelde je ooit de druk om zijn muzikale nalatenschap voort te zetten?
- Wanneer werd die erfenis een inspiratiebron in plaats van een verantwoordelijkheid?

2. Muziek was onderdeel van zijn identiteit voordat hij componist werd

Uit zijn biografie blijkt dat hij begon als pianist en al op zijn zestiende optrad tijdens een hommage aan zijn vader. Muziek lijkt daardoor niet iets te zijn wat hij later koos, maar iets waarmee hij opgroeide.

Interessante interviewvragen

- Was er een moment waarop je ontdekte dat muziek niet alleen een familie-erfenis was, maar ook jouw eigen taal?
- Wanneer voelde je voor het eerst dat je zelf iets muzikaals te vertellen had?
- Welke muziek hoorde je stiekem graag die niet per se bij de smaak van je familie paste?

3. Zijn familie combineerde kunst en maatschappelijke betrokkenheid

Zijn vader Chico Mário, zijn oom Henfil en zijn oom Herbert de Souza (Betinho) stonden bekend om hun maatschappelijke engagement. Marcos heeft zelf aangegeven dat hij veel waarden van hen heeft meegekregen.

Interessante interviewvragen

- Welke lessen uit je familie hebben jouw kunstenaarschap het meest beïnvloed?
- Kun je kunst maken zonder maatschappelijke verantwoordelijkheid?
- In hoeverre hoor je de stemmen van je vader, Henfil en Betinho nog terug wanneer je aan een nieuw project begint?

4. Zijn carrière liep niet alleen via muziek

Hij werkte als journalist, cultureel producent, festivalorganisator, muziekconsultant en manager voordat hij zich volledig op filmmuziek richtte.

Interessante interviewvragen

- Waarom koos je niet meteen voor een puur muzikale carrière?
- Wat hebben journalistiek en productie je geleerd over muziek?
- Zijn er periodes geweest waarin je twijfelde of muziek wel jouw hoofdberoep moest blijven?

5. Leven tussen Brazilië, Spanje en Nederland

Hij woonde en werkte in Spanje en verhuisde vervolgens naar Amsterdam. Daardoor heeft hij verschillende culturele perspectieven leren kennen.

Interessante interviewvragen

- Wat miste je muzikaal het meest toen je Brazilië verliet?
- Welke nieuwe muzikale invloeden ontdekte je in Europa?
- Heeft afstand je geholpen om Brazilië beter te begrijpen?
- Hoor je tegenwoordig meer Brazilië of meer Europa terug in je composities?

6. Veel van zijn werk draait om geheugen, identiteit en familie

Opvallend veel projecten waaraan hij werkte gaan over historische of culturele figuren: zijn vader, Betinho, Henfil, Alcione, Angel Vianna, Ibiúna en andere documentaires.

Interessante interviewvragen

- Waarom voel je je zo aangetrokken tot verhalen over herinnering en erfgoed?
- Zie je jezelf meer als componist of als verhalenverteller?
- Welke emoties uit je eigen leven komen steeds terug in jouw muziek?
- Welke persoonlijke ervaring heeft de grootste invloed gehad op jouw muzikale stem?

7. De film "Chico Mário" lijkt een bijzonder persoonlijk project

Hij werkt momenteel aan de muziek voor de speelfilm over zijn eigen vader. Dat maakt hem tegelijk zoon, componist en bewaker van een familiegeschiedenis.

Mogelijke diepgaande vragen

- Hoe is het om muziek te schrijven voor een film over je eigen vader?
- Is het mogelijk om daarbij objectief te blijven?
- Heb je tijdens dit project nieuwe dingen ontdekt over Chico Mário die je als zoon nog niet kende?
- Welke scène was emotioneel het moeilijkst om muzikaal vorm te geven?
- Als je vader deze film zou kunnen zien, wat zou je hopen dat hij van jouw muziek zou vinden?

Een krachtige openingsvraag

Als je een interview wilt dat snel persoonlijk wordt, zou ik beginnen met:

"Wanneer je terugdenkt aan de eerste keer dat je bewust geraakt werd door muziek als kind, welk beeld, geluid of moment komt dan als eerste bij je op?"

Die vraag brengt hem vrijwel automatisch naar zijn jeugd, zijn vader, zijn familie en de oorsprong van zijn muzikale identiteit. Dat levert vaak rijkere verhalen op dan direct vragen naar carrière of projecten.